

« zurück blättern vor »

WARTOWAĆ v. imp., ab 1572; ‘wachen, Wache halten’ – ‘pilnować, pełnić wartę’: 1572 BudBib Dan 4/13, SPXVI *z ftąpił z niebá obudzićiel święty (marg) Albo wártoownik / To iest ten kto wártowie.* o 1607 Warg.Radz. 298, L *Całą noc wartowaliśmy, nic prawie nie śpiąc.* o (vor 1673) 1930 Oble. 245 *A drudzy wkóło swoich wartowali Szańcow, na których jutrzeńki czekali.* o 1745–1756 Chm.Ateny 428 *Flis na skale wartuie, ieno postrzeże Wieloryba igraiącego [...] daie swoim znak towarzyszom.* o [LBel.] (1919) 1926 Żer.O Adamie 18, DOR *Przy (...) bramie wartował ogromny żandarm w pełnym uzbrojeniu.* – SPXVI, TR*, L, SWIL, SW, DOR. ◇ **Etym:** nhd. *warten* v., ‘auf etw. achten, bewachen’, GRI. ◇ **Hom:** *wartować, wertować* v. imp., ‘umdrehen, umblättern’, bel. seit 1561, L, zuerst geb. CN. ↑ *wart.* ◇ **Der:** *wartownik* subst. m., ‘Wachposten’, 1572 BudBib Dan 4/13, SPXVI, zuerst geb. L; *wywartować* v. pf., [hapax] 1621 Obr. 53, L, zuerst geb. L; *powartować* v. pf., zuerst geb. SWIL; *wartowy* adj., [hapax] 1864 Pam. Radziw. 183, DOR, zuerst geb. SW; *wartowy* subst. m., †1894 Rol., Sw, zuerst geb. Sw; *wartownia* subst. f., ‘Wachturm’, zuerst geb. Sw. ❖ Das Wort kann eine direkte Entlehnung sein (da tsch. *vartovati* erst seit 1622 belegt ist, GEBAUER–K), oder aber eine Ableitung zu apoln. ↑ *warta*.

« zurück blättern vor »